

Üç Farklı Olguda Mezenterik Ven Trombozu

26

Aşkın Kadir PERÇEM¹

GİRİŞ

Dolaşım yoluyla intestinal dokuya hücrel metabolizma ve bütünlüğü sağlayacak kadar yeterli miktarda oksijen ve besin sunulamadığı durumlarda intestinal mukozanın iskemik yaralanması meydana gelir. İnce bağırsak segmentinin kanlanmasının ani bozulmasına bağlı gelişen iske-mi sonucunda görülen hücrel yıkım ve intestinal nekroz Akut Mezenterik İskemi (AMİ) olarak tanımlanmaktadır (1). Akut Mezenterik İskemi acil hastaneye yatışların 1:1000’inde görülmektedir. Tedavi edilmediğinde AMİ mezenterik enfarkt, intestinal nekroz , ağır inflamatuvar yanıt ve % 24-94 varan ölümlerle sonuçlanmaktadır. Erken müdahale sonucu durum tersine dönmekte ve tam iyileşme sağlanabilmektedir (2). Akut Mezenter iske-mi arterial embolizm (AE), arteryal tromboz (AT), Venöz Trombozu (VT) ve non-okluzif mezen-terik iske-mi olarak ayrılır (3). Arteryal embolizm akut mezenterik iske-minin en sık nedeni iken

Mezenterik venöz tromboz en az görülen nedeni-dir(4) (Tablo 1).

Tablo 1 Akut Mezenterik İskemi Etiyolojileri

Arteryal Embolik Mezenter İskemi	%30- 50
Arteryal Trombotik Mezenter İskemi	%15- 30
Non-okluzif Mezenterik İskemi	% 20- 30
Mezenterik Ven Trombozu	% 3- 15

Mezenterik ven trombozu (MVT) Eliot tarafın-dan 1895 ‘de mezenterik venöz oklüzyona bağlı görülen intestinal gangren olarak tarif edilmiştir (5).

1913’de Trotter mezenter iskemili hastaların %41’inin mezenter ven trombüsüne bağlı oldu-ğ-u bildirmiştir (6). Warren ve Eberhard 1935’de mezenterik veöz trombozun, mezenterik arteriyel oklüzyondan farklı bir kavram olduğunu ortaya koymuştur (7).

Mezenterik venlerde trombüs oluşumu için değişik patofizyolojik mekanizmalar öne sürül-müştür. Protrombotik durumlar, inflamatuvar ba-ğırsak hastalıkları ve maligniteler MVT oluşmasın-da ana risk faktörleridir (Tablo 2) . Bütün ortaya konan risk faktörlerine rağmen olguların %21-49

¹ Uzm.Dr. Kartal Koşuyolu Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hasta-nesi Gastroenteroloji Cerrahisi Kliniği askinpercem@yahoo.com

Tüm hastalarımızda antibiyotik kullanımının septik komplikasyonları azalttığını düşünmekteyiz.

SONUÇ

Mezenterik ven trombozu, akut mezenterik iskemiler arasında en az görülen türdür. Hastalar çok çeşitli semptomlar ile başvurdukları için diğer akut batin nedenlerinden ayırt etmek güçtür. Hastaya erken dönemde tanı koyulduğunda yüksek oranda iyileşme görülebilmektedir. Geç başvuran hastalarda hastalarda mukozal iskeminin süresine bağlı olarak bağırsak nekrozu gelişebilmektedir. Mezenterik venöz tromboz gelişen hastalarda medikal tedavi tek başına veya cerrahi tedavi ile beraber uygulanmaktadır. Hastalarda anti-koagülasyon tedavisine rağmen tekrar trombüs oluşumu görülebilmektedir. Mezenterik ven trombozu, akut mezenterik arter embolilerine göre daha az mortal olmasına rağmen yine de mortalitesi ve morbiditesi açısından dikkate alınması gereken bir hastalıktır.

KAYNAKLAR

- Patel A, Kaleya RN, Sammartano RJ. Pathophysiology of mesenteric ischemia. *Surg Clin North Am.* 1992;72:31–41.
- Tilsed JV, Casamassima A, Kurihara H, et al. ESTES guidelines: acute mesenteric ischaemia. *Eur J Trauma Emerg Surg.* 2016;42(2):253–270
- Clair DG, Beach JM. Mesenteric Ischemia. *N Engl J Med.* 2016;374:959–68.
- Herbert GS, Steele SR. Acute and chronic mesenteric ischemia. *Surg Clin North Am.* 2007;87(5):1115–ix
- Elliot JW. II. The operative relief of gangrene of intestine due to occlusion of the mesenteric vessels. *Ann Surg* 1895;21:9–23.
- Trotter LBG. Embolism and thrombosis of mesenteric vessels. Cambridge: Cambridge University Press; 1913
- Warren S, Eberhard TP. Mesenteric venous thrombosis. *Surg Gynecol Obstet* 1935; 61: 102–121
- Harnik IG, Brandt LJ. Mesenteric venous thrombosis. *Vasc Med.* 2010;15(5):407–418
- Brandt LJ, Feuerstadt P. Intestinal ischemia. In: Feldman M, Friedman LS, Brandt LJ (eds). *Sleisenger and Fordtran's Gastrointestinal and Liver Disease: Pathophysiology/Diagnosis/ Management.* 9th edition. Philadelphia: WB Saunders, 2010
- Kumar S, Kamath PS. Acute mesenteric venous thrombosis: one disease or two? *Am J Gastroenterol* 2003; 98: 1299–1304
- Trinkle JK, Rush BF, Fulmmer MA, et al. The operative management of idiopathic mesenteric venous thrombosis with intestinal infarction. *Am Surg* 1969; 35: 338–341
- North JP, Wolleman OJ. Venous mesenteric occlusion in the course of migrating thrombophlebitis. *Surg Gynecol Obstet* 1952; 95: 665–671
- Zhang J, Duan ZQ, Song QB, et al. Acute mesenteric venous thrombosis: a better outcome achieved through improved imaging techniques and a changed policy of clinical management. *Eur J Vasc Endovasc Surg* 2004; 28: 329–334
- Singal AK, Kamath PS, Tefferi A. Mesenteric venous thrombosis. *Mayo Clin Proc Mayo Clin.* 2013;88:285–294.
- Grendell JH, Ockner RK. Mesenteric venous thrombosis. *Gastroenterology* 1982;82:358–72
- Tomchik FS, Wittenberg J, Ottinger LW. The roentgenographic spectrum of bowel infarction. *Radiology* 1970;96:249–60
- Kidambi H, Herbert R, Kidambi AV. Ultrasonic demonstration of superior mesenteric and splenoportal venous thrombosis. *J Clin Ultrasound* 1986;14:199–201
- Harward TR, Green D, Bergan JJ, Rizzo RJ, Yao JS. Mesenteric venous thrombosis. *J Vasc Surg* 1989;9:328–33
- Kairaluoma MI, Karkola P, Heikkinen D, Huttunen R, Mokka RE, Larmi TK. Mesenteric infarction. *Am J Surg.* 1977;133(2):188–193.
- Bala, M., Kashuk, J., Moore, E.E. et al. Acute mesenteric ischemia: guidelines of the World Society of Emergency Surgery. *World J Emerg Surg* 12, 38 (2017)
- Boley SJ, Feinstein FR, Sammartano R, Brandt LJ, Sprayregen S. New concepts in the management of emboli of the superior mesenteric artery. *Surg Gynecol Obstet.* 1981 Oct;153(4):561–9
- Corcos O, Nuzzo A. Gastro-intestinal vascular emergencies. *Best Pract Res Clin Gastroenterol.* 2013;27(5):709–725
- Strohl EL, Lasner J. Mesenteric venous occlusion. *Arch Surg* 1948; 60: 339–342
- d'Abreu F, Humble JG. Mesenteric venous thrombosis: recovery after resection with heparin. *Lancet* 1946; i: 534–536
- Plessier A, Rautou PE, Valla DC. Management of hepatic vascular diseases. *J Hepatol.* 2012;56 Suppl 1:S25–S38.
- Abdu RA, Zakhour BJ, Dallis DJ. Mesenteric venous thrombosis – 1911 to 1984. *Surgery* 1987; 101: 383–388
- Johnson CC, Baggenstoss AH. Mesenteric vascular occlusion: Study of 99 cases of occlusion of the veins. *Proc Staff Meet Mayo Clinic* 1949 ; 24:628–36
- Friedland S, Benaron D, Coogan S, et al. Diagnosis of chronic mesenteric ischemia by visible light spectroscopy during endoscopy. *Gastrointest Endosc* 2007;65(2):294–300
- Thaipelli MR, McBane RD, Hodge DO, Wysokinski WE. Survival and recurrence in patients with splanchnic vein thromboses. *Clin Gastroenterol Hepatol.* 2010;8(2):200–205
- Hmoud B, Singal AK, Kamath PS. Mesenteric venous thrombosis. *J Clin Exp Hepatol.* 2014;4(3):257–263.
- Silvestri L, van Saene HK, Zandstra DF, Marshall JC, Gregori D, Gullo A. Impact of selective decontamination of the digestive tract on multiple organ dysfunction syndrome: systematic review of randomized controlled trials. *Crit Care Med.* 2010;38:1370–6.